

13. Chaikowska O. U. (2020). Vzaiemodiia verbalnykh, neverbalnykh ta paraverbalnykh zasobiv tekstiv televiziinykh novyn. *Molodyi vchenyi*, 5 (2), pp. 479—481. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_5\(2\)_77](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_5(2)_77).
14. Shevchuk M. O. (2013). Neverbalna mova yak zasib empatiinoho spilkuvannya vchytelia z uchniamy v umovakh subiekt-subiektnoi. *Naukovi zapysky [Nizhynskoho derzhavnogo universytetu im. Mykoly Hoholia]. Ser.: Psykholoho-pedahohichni nauky*, 1, pp. 152—155. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2013_1_35.
15. Yushko V. V. (2016). *Emotyvni elementy v televiziinykh prohramakh (na prykladi teleperedach "Holos krainy", "X-faktor" ta "Folk-music")*. PhD. Kyiv.
16. Birkenbihl V. F. (2014). *Signale des Körpers*.
17. Black J. J. (1978). *Reaping between the Lines: Non-Verbal Cues to the Journalistic Interview*.
18. Bucy E. P. (2017). Nonverbal Cues. *The International Encyclopedia of Media Effects*. P. 1—11.
19. Carpenter-Miller S., Cepak A. & Peng Z. (2018). An Exploration of the Complexity of Journalistic Interviewing Competencies. *Journalism Studies*, № 19 (5), pp. 2283—2303. doi: 10.1080/1461670X.2017.1338155.
20. Hickson M. (2004). *Nonverbal Communication: Studies and Applications*. Los Angeles: Roxbury Publishing Company.
21. Mykleseth K. J. (2014). *Body Language in a Journalistic Interview Setting*.
22. Tikochinski R. & Babad E. (2022). Perceived Epistemic Authority (Source Credibility) of a TV Interviewer Moderates the Media Bias Effect Caused by His Nonverbal Behavior. *Journal of Nonverbal Behavior*, 46, pp. 215—229. doi: 10.1007/s10919-022-00397-3.
23. Fujiwara K., Otmar C. D., Dunbar N. E. et al. (2022). Nonverbal Synchrony in Technology-Mediated Interviews: A Cross-Cultural Study. *Journal of Nonverbal Behavior*, 46, pp. 547—567. doi: 10.1007/s10919-022-00416-3.

Надійшла до редакції 18 грудня 2023 року

УДК 37.014.25(477:438):050.486Освітologia/Oświatologia(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2024.1(330).34-40

Тетяна Павленко,
наукова співробітниця відділу
науково-освітніх інформаційних ресурсів
Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського,
e-mail: tetana1806@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3244-7897>

Українсько-польська співпраця в галузі освіти: контент-аналіз наукового журналу "Освітologia"

У статті проаналізовано аспекти міжнародної співпраці в галузі освіти на прикладі контенту українсько-польського наукового журналу "Освітologia/Oświatologia", заснованого Київськ ім університетом імені Бориса Грінченка. Проведено студіювання рубрик відповідно до змістового наповнення, визначено основні напрями досліджень українських і польських науковців. З'ясовано, що розміщення статей у виданні за період 2012—2023 рр. є неоднорідним за тематикою: найбільшу кількість досліджень опубліковано з питань філософії й історії освіти, соціології та культурології освіти. Статті висвітлюють українсько-польський досвід реформування системи вищої освіти та розкривають його особливості в контексті європейської інтеграції. Чимало праць присвячено аналітичному осмисленню історичної ролі особистості й творчості видатних українських письменників, науковців, педагогів, активізації ринкових відносин у системі освіти, обсягу бюджетних інвестицій в освіту, аналізу державної політики незалежної України в галузі загальної середньої освіти, адаптації законодавства у сфері вищої освіти до вимог Європейського Союзу.

Наведено кількісні характеристики досліджуваного періодичного видання, зокрема публікації згруповано й схарактеризовано за тематикою, кількістю статей, мовною ознакою.

З огляду на проаналізований масив наукових статей вважаємо, що нині перспективною проблематикою змісту видання є дослідження питань українсько-польського досвіду забезпечення якості вищої та середньої освіти, інклюзивної освіти у вивченні теоретичних положень із питань розвитку інклюзивного середовища в освітніх закладах, інформатизації, цифровізації, трансформації освіти, особливо в контексті розвитку новітніх цифрових технологій.

Публікації в науковому журналі "Освітologia/Oświatologia" дали змогу українським і польським ученим створювати нові інформаційні ресурси й розширювати творчі можливості для наукової співпраці.

Ключові слова: контент-аналіз; журнал "Освітologia/Oświatologia"; українсько-польська співпраця

Постановка проблеми. Євроінтеграційний процес є невіддільною ознакою та стратегією розвитку України шляхом постійної модернізації як цивілізованої держави. Підтримка процесу входження України до європейської спільноти, академічна співдія науковців і педагогів набуває особливого значення в умовах війни. Міжнародна співпраця та інтеграція в галузі освіти є важливою нормою співдружності кола освітян, оскільки згуртовує педагогів, колег, однодумців у творчому вихованні молоді, сприяє підвищенню мобільності викладачів і студентів.

Польща є найпоєднанішим прихильником євроінтеграційних прагнень нашої держави. Від часу проголошення незалежності України й дотепер укладено низку договорів та угод між Міністерством освіти і науки України та міністром національної освіти Республіки Польща щодо співпраці в галузі освіти: обмін інформацією про системи освіти, плани їх розвитку та напрями реформування; підвищення кваліфікації освітян; сприяння проведенню установами спільних заходів, зокрема конференцій, симпозіумів, олімпіад і конкурсів для молоді тощо.

Вагома роль у процесі наукової комунікації, співпраці в галузі освіти належить фаховим періодичним виданням. Публікація в академічній періодиці дає вченим змогу створювати нові інформаційні ресурси, мати доступ до актуальної наукової інформації, розширювати творчі можливості для обміну, брати участь у дискусіях, дебатах і, як результат, сприяє впровадженню інновацій у систему освіти. У цьому контексті особливої актуальності набули електронні періодичні видання України, зокрема українсько-польський науковий журнал "Освітологія", контент якого становить предмет пропонованого дослідження.

Аналіз досліджень і публікацій. Останнім часом українсько-польські відносини дедалі частіше привертають увагу науковців різних спеціалізацій. Загальні питання з історії українсько-польських зв'язків у галузі освіти досліджували вітчизняні науковці В. Андрущенко, Н. Ничкало, В. Кремень [7], О. Вознюк, О. Дубасенюк, А. Кузьмінський, О. Семенов, С. Сисоєва [14] та ін.

Досвід педагогічного й освітнього партнерства України та Польщі крізь призму творчої, наукової, освітньої, дослідницької співпраці висвітлено у працях О. Семенова, М. Вовк, О. Фаст, О. Калакури.

Стан сучасної польсько-української освітньої, культурної та економічної взаємодії,

тенденції й перспективні напрями освітньої та мистецької співпраці на найближчий період досліджувала Н. Свиначенко. Теоретичні основи українсько-польської співпраці у сфері педагогічної науки розглядала О. Дубасенюк.

Розвиткові педагогічної науки та освіти Польщі присвячено праці В. Андрущенко, К. Біницької, О. Бордакової, А. Василюк, І. Даценко, М. Кічули, Л. Лук'янової, Н. Мотрук, В. Пасічника, М. Чепіль, Н. Шеверун, Ю. Якіма та ін. Підготовці майбутніх учителів початкових класів у Польщі приділяли увагу К. Крашевські, В. Оконь, І. Пижик, В. Потенга та ін., в Україні — Н. Бібік, І. Кравець, О. Савченко, Л. Хомич та ін. Законодавчі та організаційні зміни у розвитку педагогічної освіти Республіки Польща в контексті європейських інтеграційних процесів задля використання цього досвіду в Україні стали предметом дисертаційного дослідження Ю. Грищук. Теоретичні й методичні засади функціонування системи підготовки вчителів початкових класів у ЗВО Польщі засобами мультимедійних технологій розкрито в науковому дослідженні О. Кучай; питання педагогічного проектування соціально-виховного середовища для дітей із маргінальних сімей у Польщі — Б. Пехоти.

Дослідження аналітики зарубіжних авторів щодо розвитку України, висвітлених на сторінках польського тижневика "Річ Посполита" ("Rzeczpospolita"), проводила С. Польовик [11].

Структурно-функціональну специфіку видання "Natio", його основні тематичні маркери, спільні проблеми української, єврейської, литовської та німецької національних меншин у польській державі вивчала Л. Сніцарчук [15].

Виклад основного матеріалу дослідження. Майже два роки українці живуть і працюють в умовах повномасштабної війни та стикаються з багатьма викликами. Польща — одна з перших країн світу, яка не лише визнала незалежність України, а й запропонувала суттєву підтримку в розв'язанні нагальних проблем, стала надійним партнером і союзником нашої держави на шляху до євроінтеграції. Нині інтерес представників науки й освіти Республіки Польща до України є колосальним і заохочує вітчизняних науковців розвивати та налагоджувати нові контакти з польськими колегами заради майбутнього нашої країни, зокрема й освіти. Співпраця освітян надасть можливість не лише зміцнити дослідницькі та професійні зв'язки, а й допоможе вітчизняним навчальним закладам запровадити стандарти, необхідні для інтеграції нашої держави до Європейського Союзу.

Українсько-польська співдружність дедалі більше розширюється та поглиблюється. Зростає кількість партнерів, серед яких — учені-педагоги, викладачі, керівники ЗВО, вчителі закладів освіти. Активізувалося проведення спільних наукових досліджень у галузі педагогічної науки за такими напрямками: філософія розвитку освіти й педагогічної науки в умовах євроінтеграційних процесів; методологічні засади розвитку громадянського суспільства; патріотичне виховання учнівської та студентської молоді; педагогіка праці; педагогіка неперервної професійної освіти; порівняльна професійна педагогіка.

Інноваційні ідеї, нетрадиційні підходи, нові форми, методи й технології українсько-польських науковців віддзеркалюють матеріали наукового журналу "Освітologia/Oświatologia". Це українсько-польське видання відкритого доступу, засноване у 2012 р. Київським університетом імені Бориса Грінченка для розвитку нового наукового напрямку інтегрованого дослідження освіти — освітologii. Журнал виходить раз на рік і містить матеріали українською та польською мовами.

Тематику видання становлять дослідження, котрі розкривають методологічні засади освітologii, а також галузі наукового знання, що становлять зміст освітologii підготовки.

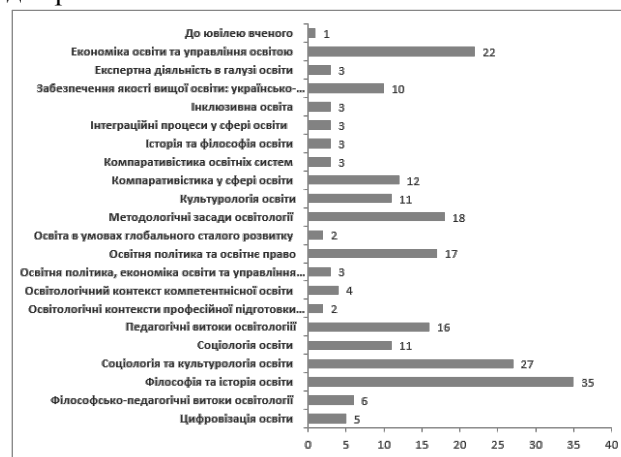
За цільовим призначенням науковий журнал "Освітologia/Oświatologia" можна класифікувати як відкриту міждисциплінарну платформу для оприлюднення й популяризації наукових розвідок у галузі освітologii та обміну думками щодо новітніх досліджень за тематикою часопису.

Головні редактори журналу: С. Сисосва, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України; Т. Левовицький, доктор габілітований гуманістичних наук у галузі педагогіки, професор звичайний, іноземний член НАПН України. Вебсайт журналу "Освітologia": <http://osvitologia.kubg.edu.ua/>.

Під час проведення контент-аналітичного дослідження¹ опрацьовано 12 випусків журналу

¹ На думку українського дослідника В. Іванова, контент-аналіз — це "якісно-кількісний метод вивчення документів, що характеризується об'єктивністю висновків і жорсткістю процедури й полягає у квантифікаційній обробці тексту з подальшою інтерпретацією результатів. Предметом контент-аналізу можуть бути як проблеми соціальної дійсності, які висвітлюються чи, навпаки, приховуються в документах, так і внутрішні закономірності самого об'єкта дослідження" [4, с. 35].

"Освітologia/Oświatologia" за 2012 — 2023 рр. З'ясовано, що на шпальтах часопису праці українських і польських вчених розміщено відповідно до 22 частин (рубрик). Досліджено 216 статей, результати аналізу кількісного обсягу публікацій за частинами (рубриками) наведено на діагр. 1.

Діагр. 1. Розподіл публікацій за частинами (рубриками)

Проведений контент-аналіз свідчить, що розміщення статей за тематичними рубриками неоднорідне: найбільшу кількість досліджень опубліковано з питань філософії та історії освіти — 35 (16,2%). Цей показник є доволі логічним, адже нині людство вступило в інформаційну добу, коли філософія та історія стають концептуальним ядром освіти. Змістове наповнення матеріалів рубрики розглянемо нижче.

Особливу увагу моделі вищої освіти приділяє О. Рафальський у статті "Освіта як фактор суспільної модернізації" і доводить, що "нині освіта, особливо вища, розглядається як ключовий чинник економічного і загалом соціального прогресу. Причина такої уваги полягає в розумінні того, що найважливішою цінністю і основним капіталом сучасного суспільства є людина, здатна до пошуку й опанування нових знань, ухвалення креативних, евристичних рішень [12, с. 52].

Виклики, які постали перед університетською освітою у XXI ст., розглянуто у працях В. Кременя. Науковець вважає, що одним із нагальних питань є інноваційний характер нинішньої цивілізації: "Сучасний університет переживає кризу, він опинився перед необхідністю досить радикальних трансформацій задля того, щоб адекватно відповідати очікуванням суспільства" [7, с. 13].

Польський учений Т. Левовицький розмірковує про традиційну вищу освіту та вплив зміни соціальних потреб, що вимагають нової стратегії на рівні вищої освіти та нового підходу до її моделі [8].

У контексті завдань реформування загальної середньої освіти Нова українська школа є центром соціально-культурної активності учительських спільнот, провідне місце належить педагогові нової формації, який перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень. Цій проблематиці відповідають дослідження В. Сидоренко, присвячені розробленню теоретичних і методичних засад акмепрофесіогенезу педагога Нової української школи в системі безперервної освіти.

Спробу інтерпретувати поняття свободи освіти на тлі міркувань щодо цінності та вияву свободи й демократії здійснила М. Камінська [5].

12,5% загальної кількості проаналізованих статей опубліковано в рубриці *"Соціологія та культурологія освіти"*. Чимало праць присвячено аналітичному осмисленню історичної ролі особистості та творчості видатних українських письменників, науковців, педагогів.

Зокрема, О. Олексюк, О. Лігус досліджували творчість Б. Грінченка як генератора інноваційних форм роботи зі студентами мистецького профілю.

В. Мельниченко [9] аналізував осмислення Т. Шевченком і М. Грушевським маловідомої сторінки національної й міжнародної історії, а саме штурм восени 1618 р. московського кремля козацьким військом українського гетьмана П. Сагайдачного.

О. та Д. Кашперські у праці *"Ой у лузі червона калина"* як маркер нових наративотворчих трансформацій мистецької освіти в умовах широкомасштабної агресії РФ висвітлили тенденції зміни наративів сфери освіти під тиском загроз національній безпеці України. На прикладі відомої стрілецької пісні автори аргументували особливості комунікативної природи мистецтва сучасного суспільства, що виявилися під час російської агресії [6].

Роль освіти як одного з домінантних чинників формування загальнолюдських і громадянських цінностей особистості розглянуто у праці О. Любовець.

Активізація в суспільстві ринкових відносин торкається життєдіяльності системи освіти та потребує нового осмислення проблем її розвитку. У результаті дослідження з'ясовано, що 10,2%

опублікованих у журналі праць припадають на тематику *"Економіка освіти та управління освітою"*. Активними авторами розділу є вітчизняні науковці Н. Мосьпан, Н. Дічек, О. Мельниченко.

Дослідження Н. Мосьпан присвячено вивченню питань, пов'язаних із механізмами регулювання взаємодії вищої освіти з ринком праці та сучасним станом їх застосування у країнах європейського простору [10]; Н. Дічек пропонує авторську версію історико-генетичного аналізу державної політики незалежної України в галузі загальної середньої освіти; О. Мельниченко проаналізувала обсяг бюджетних інвестицій у вищу освіту у країнах Європейського Союзу в порівнянні з нашою державою.

В Україні, як і в інших країнах, склалася практика публічно-правового визначення основ і регулювання суспільних відносин щодо науки та освіти на рівні спеціального галузевого законодавства. Серед наукової й освітньої спільноти тривають дискусії щодо державної політики у сфері науки, освіти, просвіти як однієї з основ подальшого розвитку національної культури. У цьому контексті чимало праць опубліковано в частині *"Освітня політика та освітнє право"* — 8,8%. Зокрема, проблеми формування сучасної державної освітньої політики в Україні в контексті процесів реформування системи освіти досліджувала Н. Батечко; адміністративно-правові аспекти ліцензування закладу вищої освіти та процедуру ліцензування — О. Сисоєв [13]; питання адаптації польського законодавства у сфері вищої освіти до вимог ЄС, основні методи адаптації польського права до європейського — Ю. Грищук.

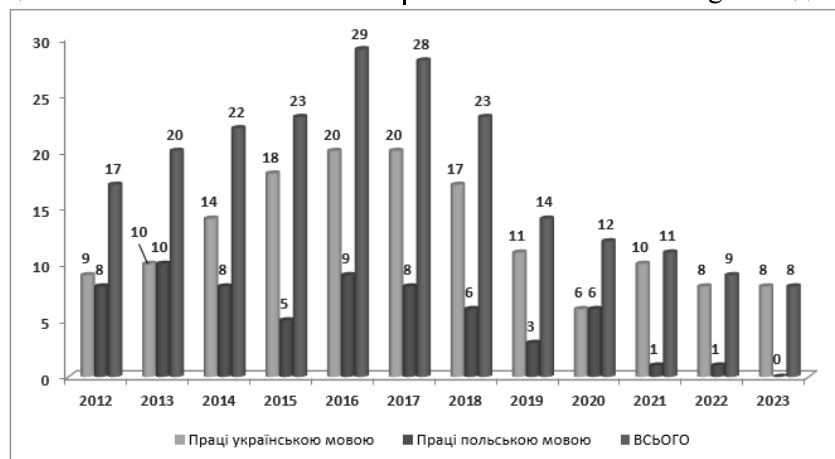
Нині сфера освіти України перебуває у стані реформування. З огляду на це, актуальним стає досвід Польщі в подоланні перешкод на шляху трансформації освітньої галузі. Проблемам забезпечення якості вищої освіти, а саме українсько-польському досвіду, присвячено 10 статей журналу, що становить 4,6%.

Систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Республіки Польща, діяльність ЗВО щодо вдосконалення навчального процесу задля виокремлення перспективних напрямів використання польського досвіду в Україні досліджувала Ю. Грищук [2]; методологічний аспект системи менеджменту якості вищої освіти — Н. Батечко та М. Лут [1]. Зауважимо, що наукових досліджень із зазначеної тематики на сторінках журналу *"Освітнологія/O światologia"* небагато.

Процеси модернізації сучасної освіти зосереджено на завданнях удосконалення організаційних форм, методів, засобів навчання, створення ефективного цифрового освітнього простору. У цьому контексті О. Стойка надає рекомендації з цифровізації підготовки вчителів в Україні з урахуванням корисного досвіду Угорщини та Польщі.

О. Літченко, Т. Шинкар, Л. Гаращенко висвітлюють досвід викладання дисципліни практичного спрямування "Мистецьке рукоділля" для студентів спеціальності 012 "Дошкільна освіта" в дистанційному форматі.

Показники співвідношення публікацій українських і польських науковців у журналі "Освітологія/Oświatologia" подано на діагр. 2.

Діагр. 2. Співвідношення публікацій українських і польських науковців

Визначено, що найбільшим наповнення журналу було 2016 р.: оприлюднено 29 статей, із них 9 — польською мовою; 2017 р. — 28 статей, із них 8 — польською мовою. З початком повномасштабної агресії РФ публікаційна активність авторів видання значно знизилася: 2022 р. до журналу подано 9 статей, із них 1 — польською мовою; 2023 р. — 8 матеріалів українських науковців.

Проводячи контент-аналіз видання, авторка з'ясувала, що 69,9% (151) праць, опублікованих у журналі, належить українським ученим, 30,1% (65) — польським.

Висновки. Результати контент-аналізу наукового журналу "Освітологія/Oświatologia", заснованого Київським університетом імені Бориса Грінченка, дали змогу визначити динаміку висвітлення основних тематичних напрямів досліджень із питань освітології. Наведено кількісні характеристики праць, зокрема їх згруповано й схарактеризовано за тематикою та мовною ознакою.

Визначено, що у виданні превалюють статті з питань філософії й історії освіти, соціології та

культурології освіти. Основні напрями досліджень вітчизняних учених — питання вищої освіти; переосмислення історичної ролі особистості й творчості видатних українських науковців і педагогів; формування загальнолюдських та громадянських цінностей особистості, а також сучасної державної освітньої політики в Україні в контексті процесів реформування освіти — нових моделей і нового підходу до освітніх процесів.

Зважаючи на важливість досліджень із питань українсько-польського досвіду в окресленій сфері та забезпечення якості вищої освіти, інклюзивної освіти, інформатизації й цифровізації навчального процесу, на нашу думку, у журналі "Освітологія/Oświatologia" публікується замало праць. З'ясовано, що публікаційна активність авторів, передусім закордонних, знизилася. З огляду на проаналізований масив наукових статей, вважаємо, що в реаліях сьогодення **перспективною проблематикою** є вивчення польського досвіду з питань інформатизації та цифровізації освіти, інклюзивної освіти.

Список бібліографічних посилань

1. Батечко Н., Лут М. Система менеджменту якості вищої освіти: методологічний аспект. *Освітологія*. 2018. № 7. С. 145—151. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/47/47> (дата звернення: 12.12.2023).

2. Гришук Ю. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: досвід республіки Польща. *Освітологія*. 2018. № 7. С. 152—156. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2018.7.152156> (дата звернення: 12.12.2023).
3. Дояр Л. Пресбулетень "По Радянській Україні": контент-аналіз видань 1973—1975 років. *Вісник Книжкової палати*. 2022. № 3. С. 34—40; № 4. С. 39—42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2022_3_7; http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2022_4_8 (дата звернення: 12.12.2023).
4. Іванов В. Ф. Контент-аналіз: методологія і методика дослідження ЗМК : навч. посіб. / наук. ред. А. З. Москаленко. Київ, 1994. 112 с.
5. Камінська М. Перспектива освітніх і соціальних змін: освітня свобода. *Освітологія*. 2022. № 11. С. 9—17. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/174/176> (дата звернення: 12.12.2023).
6. Кашперський О., Кашперська Д. "Ой у лузі червона калина" як маркер нових наративотворчих трансформацій мистецької освіти в умовах широкомасштабної агресії РФ. *Освітологія*. 2022. № 11. С. 76—82. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/171/173> (дата звернення: 12.12.2023).
7. Кремень В. Г. Трансформаційний потенціал класичної моделі університету. *Освітологія*, 2016. № 5. С. 8—15.
8. Левовицький Т. Модель вищої освіти — університетські традиції, перетворення, проблеми та пропонувані рішення. *Освітологія*. 2016. № 5. С. 13—23. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/79/79> (дата звернення: 12.12.2023).
9. Мельниченко В. Михайло Грушевський: "Руйнували козаченьки московській мури...". *Освітологія*. 2017. № 6. С. 64—70. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.6470> (дата звернення: 12.12.2023).
10. Мосьпан Н. Попит і пропозиція фахівців з вищою освітою на ринку праці в Європейському Союзі. *Освітологія*. 2017. № 6. С. 176—180. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/76/76> (дата звернення: 12.12.2023).
11. Польовик С. Контент-аналіз польського видання "Річ Посполита" (Rzeczpospolita) як джерела формування інформаційно-бібліографічного бюлетеня "Україна у відгуках зарубіжної преси". *Бібліотека. Наука. Комунікація* : матеріали Міжнар. наук. конф. 6—8 жовт. Київ, 2015. URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/688> (дата звернення: 12.12.2023).
12. Рафальський О. Освіта як фактор суспільної модернізації. *Освітологія*. 2017. 6. С. 52—58. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.5258> (дата звернення: 12.12.2023).
13. Сисоєв О. Ліцензування у сфері освіти: адміністративно-правові аспекти. *Освітологія*. 2019. № 8. С. 72—80. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2019.8.7280> (дата звернення: 12.12.2023).
14. Сисоєва С. О. Війна в Україні. Рефлексії науковців Польщі. *Вісник НАПН України*, 2022. 4 (1). С. 1—5. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/250> (дата звернення: 12.12.2023).
15. Снісарчук Л. В. Журнал "Natio" як консолідаційна медіаплатформа національних меншин у Польській державі (1927 р.). *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 56. С. 330—334. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_56_65 (дата звернення: 12.12.2023).

Tetyana Pavlenko,

*Researcher of the Department of Scientific Educational Information Resources
of the Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine*

Ukrainian-Polish collaboration in the field of education: content analysis of the scientific magazine "Osvitohiia"

The article analyzes international collaboration in the field of education through the example of the content of the Ukrainian-Polish scientific magazine "Osvitohiia/Oświatologia" founded by the Borys Hrinchenko Kyiv University. The rubrics were studied according to their content, the main directions of research of Ukrainian and Polish scientists were established. It was found that the placement of articles (2012—2023) according to the topic in the publication is heterogeneous: most studies were published on issues of philosophy and history of education, sociology and cultural studies of education. The articles highlight the Ukrainian-Polish experience of reforming the higher education system and reveal its features in the context of European integration. Many works are devoted to the analytical understanding of the historical role of the personality and creativity of outstanding Ukrainian writers, scientists, teachers, the activation of market relations in the education system, the volume of budget investments in education, the analysis of the state policy of independent Ukraine in the field of general secondary education, the adaptation of legislation on higher education to the requirements of the European Union.

Quantitative characteristics of the studied information resources are given, in particular, the resources are grouped and characterized by theme, number of articles, and the language content of the periodical is determined.

In view of the analyzed array of scientific papers, we believe that research on the issues of the Ukrainian-Polish experience, on ensuring the quality of higher and secondary education, inclusive education in the study of theoretical provisions on the development of an inclusive environment in educational institutions, informatization, digitization of

the transformation of education, especially in the aspect of the development and emergence of new digital technologies is perspective issues of filling the content of the magazine now.

Publications in scientific publications allowed Ukrainian and Polish scientists to create new information resources, open up new creative opportunities for scientific collaboration.

Keywords: content analysis; "Osvitohiia/Oświatologia" magazine; Ukrainian-Polish collaboration

References

1. Batechko N. & Lut M. (2018). Systema menedzhmentu yakosti vyshchoi osvity: metodolohichni aspekt. *Osvitohiia*, 7, pp. 145—151. Available at: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/47/47>.
2. Hryshchuk Yu. (2018). Systema vnutrishnoho zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity: dosvid respubliky Polshcha. *Osvitohiia*, 7, pp. 152—156. Available at: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2018.7.152156>.
3. Doiar L. (2022). Presbiuleten "Po Radianskii Ukraini": kontent-analiz vydan 1973—1975 rokov. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*, 3, pp. 34—40; 4, pp. 39—42. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2022_3_7; http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2022_4_8.
4. Ivanov V. F. (1994). Kontent-analiz: metodolohiia i metodyka doslidzhennia ZMK : navch. posib. Kyiv.
5. Kaminska M. (2022). Perspektyva osvity i sotsialnykh zmin: osvitynia svoboda. *Osvitohiia*, 11, pp. 9—17. Available at: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/174/176>.
6. Kashperskyi O. & Kashperska D. (2022). "Oi u luzi chervona kalyna" yak marker novykh naratyvotvorchykh transformatsii mystetskoї osvity v umovakh shyrokomasshtabnoї ahresii RF. *Osvitohiia*, 11, pp. 76—82. Available at: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/171/173>.
7. Kremen V. H. (2016). Transformatsiinyi potentsial klasychnoi modeli universytetu. *Osvitohiia*, 5, pp. 8—15.
8. Levovytskyi T. (2016). Model vyshchoi osvity — universytetski tradytsii, peretvorennia, problemy ta proponovani rishennia. *Osvitohiia*, 5, pp. 13—23. Available at: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/79/7>.
9. Melnychenko V. (2017). Mykhailo Hrushevskyyi: "Ruinovaly kozachenky moskovskii mury...". *Osvitohiia*, 6, pp. 64—70. Available at: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.6470>.
10. Mospan N. (2017). Popyt i propozytsiia fakhivtsiv z vyshchoi osvity na rynku pratsi v Yevropeiskomu Soiuzi. *Osvitohiia*, 6, pp. 176—180. Available at: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/76/76>.
11. Polovyk S. (2015). Kontent-analiz polskoho vydannia "Rich Pospolyta" (Rzeczpospolita) yak dzherela formuvannia informatsiino-bibliohrafichnoho biuletenu "Ukraina u vidhukakh zarubizhnoi presy". *Biblioteka. Nauka. Komunikatsiia* : materialy Mizhnar. nauk. konf. 6—8 zhovt. Kyiv. Available at: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/688>.
12. Rafalskyi O. (2017). Osvita yak faktor suspilnoi modernizatsii. *Osvitohiia*, 6, pp. 52—58. Available at: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2017.6.5258>.
13. Sysoiev O. (2019). Litsenzuvannia u sferi osvity: administratyvno-pravovi aspekty. *Osvitohiia*, 8, pp. 72—80. Available at: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2019.8.7280>.
14. Sysoieva S. O. (2022). Viina v Ukraini. refleksii naukovtsiv Polshchi. *Visnyk NAPN Ukrainy*, 4 (1), pp. 1—5. Available at: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/250>.
15. Snitsarchuk L. V. (2014). Zhurnal "Natio" yak konsolidatsiina mediaplatforma natsionalnykh menshyn u Polskii derzhavi (1927 r.). *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*, 56, pp. 330—334. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_56_65.

Надійшла до редакції 10 січня 2024 року

УДК 069.4/.5:[005.922.52:004.932](477)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2024.1(330).40-46

Тетяна Лебідь,

аспірантка кафедри інформаційної

та соціокультурної діяльності

Західноукраїнського національного університету,

e-mail: liebid89@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/https://orcid.org/0009-0005-3413-9064>

Проблеми цифровізації пам'яток та електронного обліку музейних колекцій

У статті розглянуто актуальні проблеми вітчизняних музеїв щодо збереження, дослідження та популяризації національної культурної спадщини в умовах глобалізації, інформатизації та цифрової трансформації суспільства. Проаналізовано переваги й недоліки, пов'язані з цифровізацією